

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΖΑΧΑΡΑΤΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ / ΠΕ10 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210 212 5210

E-MAIL: pzacharatou@minagric.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Αγροτικοί συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις».

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με τα άρθρα 1 έως 41 θεσπίζεται ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών και προβλέπονται και άλλες συλλογικές μορφές οργάνωσης του αγροτικού χώρου η συνεργασία των οποίων είναι αναγκαία ώστε να επιτευχθεί περαιτέρω υπεραξία στα εξαιρετικά συνεταιριστικά προϊόντα.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

1. Ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας ΥΠΑΑΤ
2. Ρυθμίσεις θεμάτων αλιευτικών δραστηριοτήτων
3. Ρυθμίσεις θεμάτων του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων

4. Τροποποίηση διατάξεων των νόμων 4061/2012 (Α' 66), 396/1976 (Α' 198), 1565/1985 (Α' 164), 4039/2012 (Α' 15), 4186/2013 (Α' 193) και του π.δ. 107/2014 (Α' 174)
5. Ρυθμίσεις θεμάτων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων
6. Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4235/2014 (Α' 32)
7. Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4152/2013 (Α' 107)
8. Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4036/2012 (Α' 8)

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για την κοινωνική οικονομία συνδέεται με περιόδους κρίσης κατά τις οποίες τόσο ο δημόσιος τομέας όσο και ο ιδιωτικός αδυνατούν να καλύψουν με επάρκεια τις ανάγκες της κοινωνίας. Την περίοδο της ύφεσης (2010-2014) παρατηρήθηκε ιδιαίτερα έντονη δραστηριότητα των πολιτών που εκφράστηκε μέσα από ποικίλες μορφές φορέων της κοινωνικής οικονομίας. Ωστόσο, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, μία από τις βασικότερες εκφάνσεις της κοινωνικής οικονομίας, με εκατονταετή παρουσία στην Ελλάδα, δεν ανταποκρίνονται στον ρόλο που, εν δυνάμει, εμπεριέχει ο θεσμός. Η αδιαφανής και κακή διαχείριση από τις διοικήσεις, οι παρεμβάσεις της πολιτείας, η λειτουργία εκτός του πλαισίου αρχών του συνεργατισμού, η χρησιμοποίησή τους για αλλότριους σκοπούς, οδήγησε σχεδόν το σύνολο των συνεταιρισμών στη χρεοκοπία και τον θεσμό σε πλήρη απαξίωση μεταξύ των αγροτών και της κοινωνίας γενικότερα.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Βασικός στόχος είναι η ανάδειξη των συνεταιρισμών σε βασικό πυλώνα ανάπτυξης του αγροδιατροφικού συστήματος και, κατ'επέκταση, του

αγροτικού χώρου. Αυτό εκφράζεται με τον ενεργό ρόλο τους στην προμήθεια των αγροτικών εισροών, στην πρωτογενή παραγωγή, στη μεταποίηση και στην εμπορία των αγροτικών προϊόντων και τροφίμων. Με την παρέμβαση σε αυτούς τους τομείς, οι συνεταιρισμοί μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του κόστους παραγωγής, στην εξυγίανση της αγοράς και στην παρακράτηση σημαντικού τμήματος της προστιθέμενης αξίας στην ύπαιθρο.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, επιχειρείται η ανασυγκρότηση και εξυγίανση των συνεταιρισμών και η ενίσχυση κάθε πρωτοβουλίας που στηρίζεται στη βάση της κοινωνικής οικονομίας και συλλογικότητας. Το νομοσχέδιο αφορά άμεσα διακόσιες τριάντα χιλιάδες (230.000) συνεταιρισμένους αγρότες και εννιάκόσιους ογδόντα (980) περίπου αγροτικούς συνεταιρισμούς. Έμμεσα επηρεάζει πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) αγρότες και αγρότισσες που επιλέγουν να συνεργάζονται με συνεταιρισμούς, καθώς και το σύνολο των ελληνικού πληθυσμού με την ιδιότητα του καταναλωτή που επιζητά ποιοτικά προϊόντα και ευελπιστεί στο κλείσιμο της ψαλίδας των τιμών καταναλωτή.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Στην χώρα μας έχουν ψηφιστεί από το 1915 μέχρι σήμερα συνολικά έξι νόμοι (602/2015, 921/1979, 1541/1985, 2196/93, 2810/2000 και 4015/2011) και χίλιες περίπου τροποποιήσεις των νόμων αυτών. Δυστυχώς όλες οι προηγούμενες προσπάθειες δεν μπόρεσαν στο βαθμό που θα έπρεπε να απελευθερώσουν τη δυναμική του συνεταιριστικού κινήματος με αποτέλεσμα οι συνεταιρισμοί στην χώρα μας να υστερούν σε σχέση με συνεταιρισμούς των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Όλες σχεδόν οι Ευρωπαϊκές χώρες καθώς και του ΟΟΣΑ έχουν πάρει νομοθετικές πρωτοβουλίες για την οργάνωση και λειτουργία των συνεταρισμών.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

1. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία ρυθμίζονται θέματα τήρησης του μητρώου του άρθρου 19.

2. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των τακτικών δηλώσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 20, τα επιπλέον απαιτούμενα δικαιολογητικά που επισυνάπτονται σε αυτή και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής τους και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή, στην περίπτωση μη σύννομης λειτουργίας των ΑΣ και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την άσκηση της κρατικής εποπτείας.

3. Κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία πραγματοποιείται η μετατροπή των αναγκαστικών συνεταρισμών και των Ενώσεων τους σε ΑΣ του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32.

4. Προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το οποίο καθορίζονται το περιεχόμενο

του καταστατικού του ταμείου του άρθρου 39, ο τρόπος λειτουργίας, διαχείρισης και ελέγχου του, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

5. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, η διαχείριση και η λειτουργία της ενιαίας βάσης δεδομένων του άρθρου 40, ειδικότερα θέματα ως προς τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης της βάσης και τους υπόχρεους υποβολής καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το οποίο ορίζεται η περιουσία, κινητή και ακίνητη, του δημοσίου που παραχωρείται στον οργανισμό του άρθρου 41, η διαδικασία της παραχώρησης και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του παραπάνω οργανισμού.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Τους συνεταιρισμούς που είναι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Παρ. 4 και 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος.

8. Αρμοδιότητα

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Κεντρική αρμόδια αρχή για την εποπτεία και τον έλεγχο επί των ΑΣ, είναι η Διεύθυνση Οικονομικών Ελέγχων και Επιθεώρησης του ΥΠΑΑΤ.

Κεντρική αρμόδια αρχή για τη δημιουργία, οργάνωση και τήρηση της ενιαίας βάσης δεδομένων του άρθρου 40 ορίζεται η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης .του ΥΠΑΑΤ.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Κατά τη σύνταξη της αξιολογούμενης ρύθμισης ελήφθη υπόψη το εγχειρίδιο οδηγιών της ΚΕΝΕ, το πρακτικό επεξεργασίας και τα προφορικά σχόλια της ΚΕΝΕ που έγιναν κατά τη συνεδρίαση αριθμ. 1322 στις 19-2-2016.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Η αξιολογούμενη ρύθμιση καταργεί διάσπαρτες νομοθετικές διατάξεις που διέπουν σήμερα τη σύσταση και τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών (τον ν. 2810/2000, διατάξεις του ν. 4015/2011 καθώς και 35 περίπου τροπολογίες των νόμων αυτών.)

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Ενοποιεί διάσπαρτες διατάξεις νόμων για τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών, καθώς σήμερα υπάρχει τεράστιος κατασκερματισμός των διατάξεων αυτών.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τρόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Η αξιολογούμενη ρύθμιση τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στο δικτυακό τόπο διαβουλεύσεων www.opengov.gr, το χρονικό διάστημα από το χρονικό διάστημα από 26-10-2015 έως και 27-11-2015 και τα αποτελέσματά της περιγράφονται στην έκθεση αποτελεσμάτων δημόσιας διαβούλευσης που συνοδεύει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

Άρθρο 42

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 42 α) συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η Εθνική Επιτροπή Δικτύου Γεωργικής Λογιστικής Πληροφόρησης προκειμένου να υλοποιηθεί το πρόγραμμα που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) 1217/2009 β) τροποποιούνται διατάξεις του π.δ. 8/2012 (Α' 11).

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες για λόγους συνοχής και επικαιροποίησης της νομοθεσίας αλλά και προσαρμογής στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο 43

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 43, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν ερασιτεχνικές άδειες για τα σκάφη αλιείας.

Οι εν λόγω διατάξεις κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες για την αντιμετώπιση θεμάτων ουσίας, όπως είναι ο έλεγχος και η διασφάλιση της διεξαγωγής της ερασιτεχνικής αλιείας κατά τρόπο ο οποίος δεν παρεμποδίζει την εμπορική αλιεία.

Άρθρο 44

Οι προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 44, κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες προκειμένου α) να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Μικτής Νομικής και Νομοτεχνικής Επιτροπής που έχει συσταθεί και συγκροτηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του ν. 4039/2012 (Α' 15) στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών

Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) β) να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της.

Άρθρο 45

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 45, τροποποιούνται οι διατάξεις των νόμων 4061/2012 (Α'66), 396/1976 (Α'198), 1565/1985 (Α'164), 4039/2012 (Α'15), 4186/2013 (Α'193) και του π.δ. 107/2014 (Α'174), αντίστοιχα.

Οι εν λόγω διατάξεις, κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες για την νομοτεχνική βελτίωση των υπόψη νόμων και προεδρικού διατάγματος.

Άρθρο 46

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 46, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.ΓΑ.).

Οι εν λόγω διατάξεις κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες για την αντιμετώπιση θεμάτων ουσίας, όπως είναι η πρόσληψη εποχικού προσωπικού λόγω έκτακτων αναγκών, οι μετακινήσεις του προσωπικού για τη διενέργεια ελέγχων και η αποζημίωση των ανταποκριτών του Οργανισμού και όλων των απασχολούμενων για το έργο που τους ανατίθεται.

Άρθρο 47

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 47, τροποποιείται ο ν. 4235/2014 (Α'32) .

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες για λόγους συνοχής και επικαιροποίησης της νομοθεσίας.

Άρθρο 48

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 48, τροποποιείται ο ν. 4152/2013 (Α'107).

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες τόσο για την εν γένει νομοτεχνική βελτίωση του ν.4152/2013, όσο και για την αντιμετώπιση θεμάτων ουσίας, όπως είναι η προσαρμογή της υποχρέωσης απασχόλησης υπεύθυνου επιστήμονα στις ανάγκες λειτουργίας των μικρών και πολύ μικρών

επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού καλλιεργούμενων φυτικών ειδών.

Άρθρο 49

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 49, τροποποιείται ο ν. 4036/2012 (Α'8).

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες τόσο για τη νομοτεχνική βελτίωση του άρθρου 50 του ν. 4036/2012, όσο και για την αντιμετώπιση θεμάτων ουσίας, όπως είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας έκδοσης συνταγής χρήσης γεωργικών φαρμάκων.

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 41 καθώς και αυτές των άρθρων 50, 51 και 52 τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση στο δικτυακό τόπο διαβουλεύσεων www.opengov.gr, το χρονικό διάστημα από το χρονικό διάστημα από 26-10-2015 έως και 27-11-2015 και τα αποτελέσματά της περιγράφονται στην Έκθεση Αποτελεσμάτων Δημόσιας Διαβούλευσης που συνοδεύει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.